

Семюел Тейлор КОЛРІДЖ

ПОЕМА

ПРО СТАРОГО МОРЕПЛАВЦЯ

У семи частинах

«Я охоче вірю, що у світі більше невидимого, ніж видимого. Але хто ж нам пояснить їхнє буття — і поділ, і спорідненість, і відмінності, і відмітні ознаки кожного з них? Що вони роблять? Де їхні оселі? Допитливість людська завжди тільки ходила довкола цих форм і ніколи не торкалась їх. А проте іноді приємно змалювати: у душі, як роблять це на папері, образ більшого та кращого світу: аби розум, призвичаєний до марноти повсякденного життя, не замкнувся у надто тісних рамках і не потонув у дріб'язковому. Треба постійно пам'ятати про істину та дбати про првильо, щоб можна було відрізнити вірогідне від невірогідного, день від ночі».

Т. Бернет. Філософські старожитності.

* * *

Про те, як перейшов корабель Екватор, і шторми загнали його в крижані краї поблизу Південного полюса; і як він звідти плыв до тропічних широт у Великому Тихому океані; і про дивні речі, що скоїлися; і про те, як Старий Мореплавець повернувся до рідного краю.

ЧАСТИНА ПЕРША

Старий Мореплавець зустрічає трьох кавалерів, запрошених на весільну учту, і зупиняє одного з них.

Оце Старий Моряк. І він
Одного з трьох спинив.
«Ще твій погляд! Чим тобі
Я, старче, завинив?»

Весільна учта в Жениха,
І я з його рідні.
Накритий стіл, звучать навкіл
Веселоці гучні».

Весільний Гість, заворожений очима Старого Мореплавця, змушений вислухати його.

«На кораблі...» — старий почав,
Кістляві пальці стис.
«Безумцю сивий, руку геть!»
Рука упала вниз.

Тоді очима він уп'явся
В обличчя юнака, —
Немов дитя, скорився Гість
І слухав Моряка.

На камінь примостився Гість,
Покірно наслухав
Про все, що вогнеокий дід
Йому оповідав.

«Кричав народ, в безмежжя вод
Ми йшли! Радів моряк, —
Минули храм, минули горб,
Минаємо маяк.

Мореплавець розповідає, як корабель йшов на Південь під попутним вітром при спокійній погоді, аж поки не досягли Екватора.

Нам Сонце з лівої руки
З'являлося з глибин!
З небесних круч — і праворуч,
Спускалось на спочин.

Все вище й вище день у день
Спиналося на грот...»
Стенувся Гість — бо рантом вість
Подав лункий фагот.

Весільний Гість чує-вже музику для молоді, але Мореплавець далі веде свою розповідь.

До зали наречена йде,
Пахнуть рум'янець щік,
Веде з поклонами її
Веселий гурт музик.

Стенувся Гість, та стримав злість,
Покірно наслухав
Усе, що вогнеокий дід
Йому оповідав.

Буря несе корабель до Південного полюса.

«Та знявся знавіснілий Шквал
І, повен люті й сил,
Чимдуж на Південь нас погнав
Ударом дужих крил.

Зігнувся рей міцний самшит,
Клював у гребені бушприт,
Так утікають з-під копит
Смертельних ворогів!
За валом вал проносив шквал,
А брег вперед летів.

На океан упав туман,
Зметнувся рій сніжин.
Летіли ми серед стрімких
Смарагдових крижин.

Край криги і жажливого гуркоту, де немає жодної живої істоти.

Сліпив наш зір з рухомих гір
Нестерпно білий сніг,
Ні звір, ні птах у тих снігах
Не відали доріг.

Праворуч лід, ліворуч лід,
Холодне царство криг.
Та гуркіт ріс, і грім і тріск
Оточували брег!

Аж великий морський птах, названий Альбатросом, виринув із снігового туману, і його гостинно і радо вітали.

З хаосу раптом Альбатрос
З'явився і не зник.
Його аж рідного, вітав
Радий морсьосів крик.

Він їжу брав із наших рук,
Торкався нас крилом.
І — з громом розступився лід,
І ми пройшли в пролом!

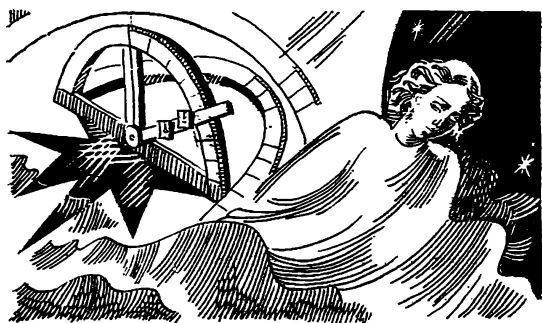
І диво! Альбатрос виявився птахом щасливого знамення, супроводжував корабель, коли крізь туман і пливучі крижини він повернув на Північ.

Південний бриз наш бриг поніс,
Та Альбатрос летів
За нами вслід і на обід
Мостивсь біля бортів.

У мряку і густий туман
Із криком він сідав на вант
Ще дев'ять вечорів.
На хмарнім тлі в блідій імлі
Над нами Місяць мрів».

Старий Мореплавець, зламавши закони гостинності, убив священного птаха щасливого знамення.

«Старий Моряче! Як ти зблід!
По тілу йде мороз!»
«Стрілу пустив я, кров пролив,
Загинув Альбатрос.

ЧАСТИНА ДРУГА

«Туманне Сонце одесну
Вставало із глибин
І ліворуч в густий туман
Лягало на спочин.

Південний бриз вітрильник ніс.
Та добрий Альбатрос
Пропає; його не годував
Тепер із рук матрос.

Товариші картають Старого Мореплавця, що він убив птаха доброго знамення.

Я скоїв гріх, смертельний гріх,—
І кожен дорікає:
Ти зло вчинив і птаха вбив,
Що вітер нам послав,
Тобою підло вбитий птах
Нам бриз оцей послав.

Але коли розвіявся туман, всі стали виправдовувати Мореплавця і зробилися таким чином співучасниками злочину.

Та Сонце з-за води зійшло,
Ясне, мов Господа чоло,
Зігріло океан,—
Тоді я чув, що птах той був
З тих, що несуть туман,
Добро вчинив я: птаха вбив —
Й розвіявся туман.

Попутний бриз триває, корабель входить в Тихий океан і пливе на Північ, поки не досягає Екватора.

Під свіжий бриз, неначе спис,
Летів у піні бриг.
Ми першими прийшли туди.
Де наші пролягли сліди,
Ніхто не знав доріг.

Корабель раптом зупиняється.

Та стих без вітру шум вітрил,
Застигло плесо вод.
І кожен з нас заговорив,
Бо острах кожного скорив
Серед німих широт.

В налочних мідних небесах
Кривавий Сонця днєк,
Неначе Місяць угорі,
Над щоглою навис.

І день за днем, і день у день
Безвітря мертвий бран;—
Немов у рамках на стіні —
Наш бриг і океан.

Починається відплата за Альбатроса.

Вода, а зсохлися борти,
Вода, а чутн хруст,
Вода, вода, куди не глянь.
А не зволожиш уст.

Сумна, прогнила глибина!
А по слизькій воді
Повзли до брига слизняки —
Огидні і бліді!

В снастях між рей в пітьмі ночі
Блукаючі вогні,
Вода відьомським каганцем
Світилась в глибині.

У наші сні приходив Дух,
Призвідинок наших бід.
Він плив під кілем слід у слід
З країв, де сніг і лід.

Їх переслідував Дух, один з невидимих мешканців цієї планети. Не відлетіли душі і не янголи; про них можна довідати-

ся з книг учених євреїв, у Йосифа і у константинопольського платоніка Михайла Пселлуса. Нема їм числа і нема такої стихії, де б не поселилися вони.

Пошерх у кожного язык
Від спраги, як осот,
Ми розмовляти не могли —
Мов сажі повен рот.

Матроси, впадши у відчай, хочуть усю провину перекласти на Старого Мореплавця; і на знак цього вони повісили йому на шию мертвого морського птаха.

Мене палити зором став
І юнга і матрос!
Повис у мене, наче хрест,
На шні Альбатрос.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

Настав недобрий час. Сухі
Горлянки, сум в очах.
Недобрий час! Нестерпні дні!
Недобрий блиск в очах.

Старий Мореплавець закріпив якийсь знак далеко на видноколі.

На Захід глянув я — і вздрів
Щось дивне в небесах.

Так ніби дяточка. А втім,
Якнись туман, сливе,
Не дятка, не туман, а щось
Неначебто пливе.

Чи дятка, чи туман, чи хтось
Зближавсь, зближавсь, зближавсь.
І вигравав, неначе ельф,
Крутивсь, пірнав, звивавсь.

Коли видіво наблизилося, воно здалося кораблем, і дорогою ціною Старий Мореплавець визволив свій голос із полону спраги.

На місці губ чорніє струп,
Пошерх німий язык!
Я руку власну прокусив
І кров'ю горло заросив,
«Вітрило!» — кинув крик.

Спалах радості.

На місці губ чорнівся струп,
Та крик мій всіх збудив.
Егей! Всміхнулись моряки,
У них рухнулись борлаки,
Як від ковтка води.

А потім страх, бо чи може корабель рухатися вперед без вітру і без хвилі?

«Дивись, — я крикнув, — йде сюди!»

Без вітру і без хвиль
Не розтинає мертвих вод
Його піднятий кіль!

Вечірні води у вогні,
Топився день, як віск!
На Заході лягав на пруг
Великий Сонця диск.
І раптом дивний корабель
Наплив на Сонця диск.

І здалося йому, що це лише скелет корабля.

По Сонцю смуги поповзли,
(В душі тривожний щем!)
Воно дивилось, мов з-за грат.
Палаючим лицем.

Біда! (подумав я і зблід)
Невже це йде Вона?
І цей павучий блиск вітрил
Лиш марево? Мана?

А шпангоути його видавалися ґратами перед обличчям призахідного Сонця. Примарна Жінка і її подруга Смерть і більше нікого на борту корабля-скелета.

І сонце крізь її скелет
Дивилось, мов з-за грат.
І вся команда — Жінка та?
А з нею Смерть? І їх чота?
І Смерть їй панібрат?

Який корабель, така й команда! Смерть і Життя-по-Смерті зіграли в кості на екіпаж брига, і та, друга, вигравє Старого Мореплавця.

Уста — вогонь, волосся — мідь,
Свавільний блиск в очах,
На шкірі, мов проказн їдь, —
Життя-по-Смерті! Мимохить
Проймає груди жах.

Ті двійко грали. Ось кулак
На мене кості стис,—
«За мною гра! Пора! Пора!» —
Розлігсь потрійний свист.

Немає присмерків у тропіках.

Сховалось Сонце. І зірки
Покрили небосхил.
Примарний барк подався геть
Під шенотом вітрил,

При сході Місяця, один за одним його то-
вариші падали мертвими.

Тривожна темінь залягла!
А страх випалював дотла
Усе моє нутро!
Бліді зірки, густа імла!
Стерничий вітер піт з чола.

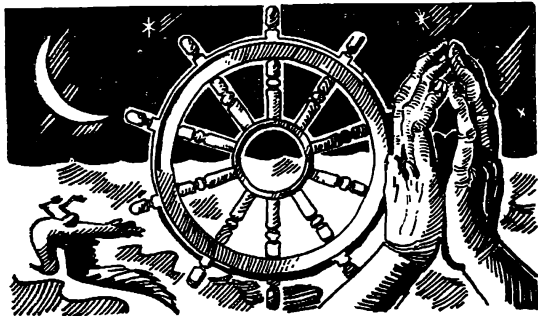
І в цей тривожний час
На Сході з моря Місяць зблис,
Він зірку між рогами ніс
Не на добро для нас.

Один за одним раптом всі
З прокльонами в очах
На мене глянули, скував
Їх лица смертний жах.

І двісті моряків живих,
Не розтуливши губ,
Мов брили в сніг, мов збиті з ніг,
Лягли за трупом труп.

А Життя-по-Смерті починає вершити ка-
ру над Старим Мореplавцем.

Летіли душі з грішних тіл
У світ добра чи зла!
Повз мене кожна пронеслась,
Немов моя стріла!»

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

Весільний Гість жахається, що привид
розмовляє з ним.

«Стривай, Моряче, я боюсь!
Твоя рука страшна!
Суха, кістлява і жаска,
Мов крила в кажана.

Боюся я твоїх очей,
Твоїх кістлявих рук».

Проте Старий Мореplavecь запевняє, що
він ще живий і далі веде розповідь про
свою жахливу покуту.

«Весільний Госте, не лякайся —
Я ще живий — не труп!

Пустеля, пустка, самота,
Пустельний океан!
Не зглянувся ніхто з святих
На мій гіркий талан.

Він зневажає сотворіння, породжені Спо-
коєм.

Мужі прекрасні, повні сил,
А мертвими лежать!
Лиш я живий. І слизняки
В брудній воді кишать.

Заздрить, що створіння живі, а стільки
людей полягло.

Дивитися на воду-гниль —
Тяжкий для ока труд.
На палубу звертав свій зір —
А там на трупі труп.

Дививсь у небо і шукав
Я для молитви слів,
А стогін вривався з уст,
І серце попелив.

Заплющив очі я, закликав,
Та рвало їх з орбіт —
Я вже дивитися не міг
На трупи мертвих біля ніг,
На море й небозвід.

Але в очах мерців жило прокляття.

На чолах трупів смертний піт,
А тіл не брала тлінь.
Прокльону у скляних очах
Застигла вічна тінь.

У своїй безпорадній самотності він пра-
гне душею до Місяця і Зірок, що, перебу-
ваючи у спокої, однак рухаються; сине
небо належить їм — воно і жаданий спо-
чинок, і рідний край, і домівка, куди во-
ни входять без попередження, ніби завж-
ди сподівані там володарі, чия поява все
ж викликає тиху радість.

Проклін сирітський будь-кому
Вготує пекла чад, —
Проклін у погляді мерця
Жахливіший стократ.
Сім діб він пік мене вогнем,
Померти був я рад.

Спокійний Місяць тихо злив
У сніх небесах,
А поруч зірка, може, дві
За ним верстали шлях.

На воду промені лягли,
Мов іній у полях.
А де від брига впала тінь,
Багрянцем зайнялась глибинь
В чарованих світах.

При місячному світлі він бачить господ-
ні сотворіння, породжені великим Споко-
єм.

За тінню брига бачив я,
Як змії водяні
Зринали гнучко із глибин,
І струменіли з їхніх спин
Посріблені вогні.

А в тіні я побачив їх
У пишнім сповитті:
Смарагд і оксамитний слід,
Виблискував їх пінний слід,
Мов іскри золоті.

Їхню красу і їхнє щастя він благослов-
ляє у серці своїм.

Блаженство і краса життя!
Його, як диво з див,
Спізнав я серцем і тоді
Життя благословив.
Небесну милість я спізнав,
Усе благословив.

Чари починають зникати.

І тут молитися я зміг,
Полегшало мені,—
І Альбатрос упав і зник,
Мов камінь в глибині.

ЧАСТИНА П'ЯТА

О сон! О милосердя знак!
Солодкий твій полон.
Маріє, це тобі хвала,
Що з неба ти допомогла
І дарувала сон.

Милістю Пречистої дощ відсвіжує Старо-
го Мореплавця.

Приснилось мені, що хтось
По вінця, десьочу
Бочки порожні наливав.
Проснувся від дощу.

Уста вологі, спраглий жар
У горлі пропадав,
Намок мій одяг, воду в сні
Я шкірою вбирив.

Підвівся — тіла не відчув,
І легко так мені,—
Я вже гадав, що духом став,
Померши уві сні.

Він чує звуки і бачить дивні видіння і
рух у небесах і у стихіях.

Та десь далеко вітру свист
Почув я. Заодно
Понапиналося вітрил
Безвладне полотню.

Повітря зрушилось вгору!
Вогненні язики
Завихрились вперед, назад,
Між ними, загубивши лад,
Метался зірка.

А вітер ближчав, дужчав свист!
Як в бурю осока,
Стогнало полотню вітрил.
З важкої хмари, з чорних крил
Линула враз ріка.

Розверзлась хмара! Вдарив грім!
Немов зі скель потік,
Сліпучий блискавиці спис
Зірвався прямовисно вниз.
Засяяв молодик.

В тіла команди вселяється життя, і кора-
бель рушає вперед.

Хоч вітер брига не досяг,
Та бриг вперед летів!
І враз при спалаху почув
Я стогони мерців.

Вони стогнали. Далі всі
Безмовно підвелись...
В кошмарнім сні подібне щось
Чи бачив хто колись?

Без вітру плив наш корабель,—
Керманч при стерні,
Кріпили снасті моряки
Надійно день при дні,
Та манекенами вони
Здавалися мені.

І небіж мій плече в плече
За шкот зі мною взявсь,
Та був небіжчиком і він,—
Ні словом не озвався.

Але це були не душі людські, не демони землі чи повітряної сфери, а святі янголята.

«Стривай, Моряче, я боюсь!»
«Забудь страхи пусті!
Ні, то не душі моряків
Вселились знову у мерців,
А янголи святі.

Вони на вранішній зорі
До щогли підійшли,
І тихий, милозвучний спів
Повільно почали.

І кожен світлий звук злітав
До сонячних вершин,
То він вливався у хорал,
А то — лунав один.

То ніби жайвір чисту трель
Вплітав у ніжний спів,
А то вчувались голосні
Пташині щибети мені
У просторі морів.

То мов оркестр гримів гучний
То флейти самота,
То пісня янгола звучить,
І никне суєта.

Та все затихло. Шум вітрил
Півдня іще тривав,
Неначе в лісі той струмок
Серед високих трав
Дерева сонні в літню ніч
Тихенько присипляв.

До полудня іще ми йшли,
(А бриз і не ввійнув!)
Спокійно, рівно, наче бриг
Хтось з-під води тягнув.

Самотній Дух з Південного полюса, підкоряючись волі сил небесних, веде корабель аж до Екватора, але все ще вимагає помсти.

Під кілем, дев'ять футів вглиб,
З країв туману й криг
За нами нісся Дух. То він
Тягнув з собою бриг.
Вітрильний спів опівдні змовк,
І корабель застиг.

І Сонце прижувало нас
Промінням до води.
Але рвонувся корабель,
Неначе кінь з узди,
Назад півкорпуса — вперед,
Неначе кінь з узди.

А потім корабель убій
Сполохано сахнувся.
До скронь шугнула кров, я впав
І пам'яті позбувся.

Підвладні Полярному Духові демони, невидимі мешканці стихій, беруть на себе виконання його кари. Двоє з них розповідають один одному, що спокуту, тривалу і важку, накладено на Старого Морепоплаця в ім'я Полярного Духа, який повертається на Південь.

Чи довго я пролежав так,
Не знаю й дотепер.
В напівтумані, напівсні
Почулись голоси мені
Згори — з небесних сфер.

«Це він! Це він!» — сказав
один, —

Це той самий матрос!
Безвинно від його стріли
Загинув Альбатрос.

Любив ту птаху владний Дух
З країв, де лід і сніг,
І Альбатрос беріг того,
Від чиїх рук поліг».

Тут голос інший зазвучав,
Як милозвучний дзвін:
«Він кару заслужив свою —
Її зазнає він».

ЧАСТИНА ШОСТА

Перший голос:
«Скажи мені, скажи мені,
Розвій, розвій оману,
Чому летить стрілою бриг
В безмежжі океану?»

Другий голос:
«Як раб уклінний, океан
Під Місяцем завмер,
Своє він око вгору звів,
Чекаючи тепер
Його велінь на благостинь,
Чи на лихий талан.
Та Місяць лагідно, поглянь,
Зорить на океан».

Мореплавець лежить непритомний, тому що надприродна сила несе корабель на Північ швидше, ніж людська природа спроможна витримати.

Перший голос:
«Чому ж без вітру і без хвиль
Так стрімко лине бриг?»

Другий голос:
«Ефір його у даль несе,
В незвіданість доріг.

Летімо, брате! Гей, летім,
Покн зоря займеться.
Небавом бриг сповільнить біг —
І забуття минеться».

Понадприродний рух уповільнюється,
Мореплавець приходить до тями і відновлюється його покута.

І я підвівся. Корабель
Спокійно й рівно плив.
Високий Місяць, тиха ніч,
І постаті мерців,

Чекаючи домівок-трун,
Стояли в безгомінні.
Горіли очі кам'яні.
У місячнім промінні.

Проклін і передсмертний біль
Читав у їх очах,
Не міг я зору відвести,
Забутись в молитвах.

Чари нарешті зникають.

Та чари зникли. Знову я
Побачив чистий пруг,
Дивився тільки в океан,
Не озиравсь навкруг,

Немов самотній мандрівник
В пустелях і степах
Боїться глянути назад,
Уже спізнавши страх,
Аби не знати, що за ним
Ступає по слідах.

Та ось повіяв вітерець
І остудив чоло,
Хоч не черкнулося його
Води легке крило.

Торкнувся зачіски й щоки
Він подихом весни,
Мій страх розвіювався з ним,
Немов непевні сні.

І линув, линув рівно бриг,
Неначе по струні,
І ніжно, ніжно віяв бриз,
Він віяв лиш мені.

І Старий Мореплавець бачить свій рідний край.

Невже не сон? І наяву
Побачив я маяк?
І пагорб? І на ньому храм?
Невже земля моя?

Ми в рідну гавань увійшли,
І плач мене обік, —
Якщо це, боже, тільки сок.
Хай не проснуєсь повік!

Блянчала, мов умите скло,
Просвітлена гладінь!
То Місяць промені стелив,
І Місяць кдава тінь.

З птьми з'явився горб, і храм
Виднівсь на сотню миль,
На ньому флюгер, що вінчав
Стрімкий церковний шпиль.

Духи небесні покидають мертві тіла і з'являються у своїй світлосайній подобі.

Білів у білім світлі світ.
Та ось із білих вод
Багряних привидів з'явивсь
Застиглий хоровод.

По курсу став неподалік
Похмурих тіней стрій.
На палубу поглянув я...
О господи! На ній

Мерці лежали, та клянусь, —
Над кожним неживим
Із світла зітканий стояв
Небесний серафим.

Рукою кожний слав мені
Вітання. І світився так,
Немов благословення знак
У рідній стороні.

Ні звуку жодний серафим
Мені не подавав,
Та їх мовчання, наче спів,
Я серцем відчував.

Аж ось почувся сплеск весла
І Лоцмана сигнал.
Поглянув — і побачив я,
Що наближався ял.

То Лоцман із синком своїм
Пливли. І я зрадів!
Такої радості не вб'є
Прокляття мертв'яків!

А третій, я впізнав, святий
Пустельник у човні,
Що в пуці лісовій складав
Божеественні пісні.
Він змиє Альбатроса кров,
Відпустить гріх мені.

Старого Мореплавця вирятовує човен
Лоцмана.

Здргнулись море й небосхил
Від грому в глибині!
А я, оглушений, без сил,
Гойдався в нутрині,
Як труп, утоплений давно.
Коли ж прийшов до тьми знов,
То був уже в човні.

ЧАСТИНА СЬОМА

Лісовий Пустельник здивовано наближа-
ється до корабля.

Побіля моря він живе,
Де хащі й бурелом,
Дотримує святі пости
І любить бесіду вести
З приїжджим моряком.

Він на колінах молитви
Вершить свої щодень,
Схиляючись на пуховик —
Укритий мохом пені.

Ось ял підплив, і я почув:
«Не втямлю щось ніяк, —
Куди поділися вогні,
Що подавали знак?»

Озвався Пустельник: «Дивина,
Що корабель мовчить.
Борти пошарпані, вітрил
Позношувалась нить,
Аж світяться вони наскрізь.
Либонь отак лежить

Зотліле листя край струмка.
Під снігом плющ тоді щеза,
І сич викрикує згори,
Голодний вовк біля нори
Вовча недуже загрива».

Промовив Лоцман: «Щось не так!
Мене вже страх пройма!»
Сказав Пустельник: «Ти веслуй!
Нічого там нема».

Наблизивсь ял, а я не міг
Прибрати себе до рук.
Наблизивсь ял, а з-під води
Раптово зривув гук.

Корабель раптом тоне.

Вода розверзлась, вдарив грім,
Віщуючи кінець.
І корабель пішов на дно,
Пішов, немов свинець.

Човном крутило там, де вир,
Де щезнув корабель,
Від гуркоту слабка луна
Котилася від скель.

Я рот розкрив — і Лоцман враз
Із зойком впав на дно,
Пустельник сидючи моливсь,
Блідий, мов полотно.

Я сів на весла. Лоцманчук,
Неначе втратив глузд, —
Він дико й довго реготав,
А з уст його тепер
Усе зривалось: «Глянь, гребе
Нечастий, щоб я вмер!»

Нарешті в рідному краю
Я став на рідну твердь!
Зійшов Пустельник із човна,
Блідий, неначе смерть.

Старий Мореплавець благає Пустельника
вислухати його сповідь.

«О зглянься, отче, розгріши!»
Перехрестився він:
«Кажі-но, швидше, хто ти є,
З яких прийшов країн?»

І тут його постигає довічна покута.

І тут зсудомило мене!
В пекельній маячні
Усе, як є, розповідав
І легшало мені.

І відтоді невпинна одвічна тривога жене
його мандрувати з краю в край.

Ось відтоді катує біль
Мене в непевний час.
Я мушу все розповісти,
Щоб в грудях біль погас.

Як ніч мандрую з краю в край,
Стривожую серця.

**І по очах я впізнаю,
Хто мусить розповідь мою
Печути до кінця.**

**Яке весілля голосне!
То славлять молоду
І гості і дівочий хор
Подружок у саду.
Та до вечірні кличе дзвін —
Молнтись я піду.**

**Весільний Госте! Я зазнав
Самотності морів.
В такій самотності й Господь
Не був споконвіків.**

**Миліш весільної мені
Послухати псалми,
Піти у світлий храм разом
З хорошими людьми.**

**Піти разом у божий храм,
Де мир і де любов,
Піти з батьками і дітьми,
Піти із добрими людьми
До чистих молитов.**

**І на своєму власному прикладі Старий
Мореплавець повчає любити і шанувати
всяку істоту, яку Всевишній сотворив і
возлюбив.**

**Тож прощай і пам'ятай
Навчання моє:
Лиш той до молитов дорів,
Хто люд і звірів і птахів
Любов'ю обів'є.**

**Коли він молиться за них,
За всіх: великих і малих,
За всяку суццю плоть.
І любить все, що сотворив
І возлюбив Господь».**

**Побрів сивобородий дід,
Погас палючий зір.
Подався геть Весільний Гість,
Шумний минувши двір.**

**Глибока зморшка дум тяжких
Позначила чоло.
Прокинувся премудрим він,
Як тільки розсвіло.**

*З англійської переклав
Анатолій ОНИШКО*